

ΚΕΔΙΣΑ **ΚΕΔΙΣΑ**

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ
CENTER FOR INTERNATIONAL STRATEGIC ANALYSES

**Ελληνοτουρκικά 2026:
Στρατηγικά Αδιέξοδα & Κρίσιμες
αποφάσεις**

**Από τα «Ήρεμα Νερά» στον
Στρατηγικό Εγκλωβισμό**

Ζαφείρης Καραβίας

Ερευνητική Εργασία Νο. 132

ΚΕΔΙΣΑ ΚΕΔΙΣΑ

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ
CENTER FOR INTERNATIONAL STRATEGIC ANALYSES

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΕΔΙΣΑ

Δρ. Ανδρέας Γ. Μπανούτσος	Πρόεδρος
Δρ. Παναγιώτης Σφαέλος	Αντιπρόεδρος & Δ/ντης Ερευνών
Γεώργιος Κουκάκης	Γενικός Γραμματέας
Αργέττα Μαλιχουτσάκη	Οικονομική Διαχειρίστρια
Βασιλική Καντιώτη	Μέλος
Μαρία Ντάμπου	Μέλος
Αικατερίνη Μαρούκη	Μέλος

© 2025 Center for International Strategic Analyses (KEDISA, All Rights Reserved)

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without permission of the publisher

Δ/νση: Φίλωνος 35, 18531 Πειραιάς

Τηλ. : 211-7201886

web site: www.kedisa.gr

E-mail: info@kedisa.gr

Ελληνοτουρκικά 2026:

Στρατηγικά Αδιέξοδα & Κρίσιμες αποφάσεις

Από τα «Ήρεμα Νερά» στον Στρατηγικό Εγκλωβισμό

Μια σύντομη Στρατηγική Ανάλυση των Ελληνοτουρκικών Σχέσεων όπως αυτές διαμορφώνονται το Μάιο του 2026

Γράφει ο Καραβίας Ζαφείρης, Πολιτικός Επιστήμονας – Διεθνολόγος, Ιδρυτής της Karavias Consulting

Περίληψη

Η παρούσα στρατηγική ανάλυση εξετάζει τις ελληνοτουρκικές σχέσεις όπως αυτές διαμορφώνονται τον Μάιο του 2026, υιοθετώντας το θεωρητικό πλαίσιο του πολιτικού ρεαλισμού και της στρατηγικής αποτροπής. Αντικείμενο μελέτης αποτελεί η ποιοτική αναβάθμιση του τουρκικού αναθεωρητισμού μέσω του «Νόμου περί Θαλασσιών Ζωνών», ο οποίος μετατρέπει το δόγμα της «Γαλάζιας Πατρίδας» σε εσωτερικό δίκαιο της Άγκυρας, καταλύοντας το αφήγημα των «ήρεμων νερών» και κλιμακώνοντας άνευ προηγουμένου την ένταση και την ποιότητα των παράνομων Τουρκικών διεκδικήσεων στο Αιγαίο. Η έρευνα χαρτογραφεί τους κινδύνους που επισύρει η τελευταία εξέλιξη, εντοπίζει τις παραλείψεις της Ελληνικής Πλευράς αναδεικνύοντας τον κίνδυνο στρατηγικού εγκλωβισμού της Αθήνας στις «παγίδες» του «Αιγαίου» και της «Χάγης». Εν κατακλείδι, προκρίνεται η επιτακτική μετάβαση της Ελλάδας σε ένα δόγμα ενεργητικής αποτροπής μέσω της άμεσης επέκτασης των χωρικών υδάτων στα 12 ν.μ., της ανακήρυξης ΑΟΖ σε όλο το εύρος που επιτρέπει το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS) και τη διαμόρφωση ενιαίου θαλάσσιου χώρου με την Κύπρο, καθώς και της συνολικής αμυντικής, δημογραφικής και διπλωματικής θωράκισης του νησιωτικού συμπλέγματος.

Προκλήσεις και φλέγοντα ζητήματα

Εισαγωγή (Σύντομο Ιστορικό Ελληνοτουρκικών Σχέσεων)

Η ιστορική εξέλιξη των ελληνοτουρκικών σχέσεων προσδιορίζεται από τη διαρκή ταλάντευση μεταξύ εύθραυστης ύφεσης και οξύτατων κρίσεων, με αφετηρία τη Συνθήκη της Λωζάνης (1923), η οποία έθεσε το θεμελιώδες νομικό πλαίσιο των διμερών συνόρων. Η σταδιακή διάρρηξη της εμπιστοσύνης επισφραγίστηκε με τα Σεπτεμβριανά του 1955 στην Κωνσταντινούπολη και κλιμακώθηκε δραματικά με την παράνομη τουρκική εισβολή και κατοχή στην Κύπρο το 1974 και την επακόλουθη

διχοτόμηση της μεγαλονήσου, μεταβάλλοντας ριζικά το γεωπολιτικό status quo και εγκαινιάζοντας τις επίσημες διεκδικήσεις στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο. Το 1995, η Τουρκική Εθνοσυνέλευση εξέδωσε ψήφισμα με το οποίο εξουσιοδοτούσε την κυβέρνησή της να κηρύξει πόλεμο (Causus Belli) στην Ελλάδα αν η τελευταία επέκτεινε τα χωρικά της ύδατα στο Αιγαίο στα 12 ν.μ. αναγκάζοντας την Ελλάδα για την διατήρηση της Ειρήνης να κρατήσει την αιγιαλίτιδα ζώνη της στα 6 ν.μ. μη πράττοντας το νόμιμο δικαίωμα της που απορρέει από το Δίκαιο της Θάλασσας. Σημείο καμπής αποτέλεσε η κρίση των Ιμίων το 1996, κατά την οποία η Άγκυρα εισήγαγε τη θεωρία των «γκρίζων ζωνών», αμφισβητώντας για πρώτη φορά ευθέως την ελληνική κυριαρχία επί νησιωτικών εδαφών.

Κατά την τελευταία εικοσαετία, ο τουρκικός αναθεωρητισμός συστηματοποιήθηκε μέσω του δόγματος της «Γαλάζιας Πατρίδας» και της υπογραφής του παράνομου Τουρκολιβυτικού Μνημονίου το 2019, οδηγώντας στην κορύφωση μιας επεκτατικής ρητορικής που εκδηλώθηκε με την υβριδική κρίση στον Έβρο και τη στρατιωτική κινητοποίηση στην Ανατολική Μεσόγειο το 2020. Παράλληλα οι Τουρκικές παρενοχλήσεις και οι παραβιάσεις του Εναέριου και του Θαλάσσιου χώρου της Ελλάδας για περισσότερα από μία δεκαετία από Τουρκικά αεροσκάφη και πλωτά μέσα είναι σχεδόν καθημερινά συμβάντα. Απέναντι σε αυτή τη διαρκή πρόκληση, η Αθήνα απαντά παγίως με άξονα τη διεθνή νομιμότητα και το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS 1982), επιχειρώντας να διασφαλίσει τη θέση της μέσω της ενίσχυσης της αποτρεπτικής της ισχύος, της σύναψης στρατηγικών αμυντικών συμμαχιών και της συστηματικής διεθνοποίησης των τουρκικών διεκδικήσεων ως απειλής για τη σταθερότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του NATO. Το Μάιο του 2026 η Τουρκία προχώρησε σε μια άνευ προηγουμένου κλιμάκωση των ανυπόστατων διεκδικήσεων της εις βάρος της Ελλάδας με την προώθηση ενός εκτενούς σχεδίου νόμου που φέρει τον τίτλο Νόμος περί Θαλασσιών Ζωνών (Draft Maritime Zones Law) που μετατρέπει τις διεκδικήσεις σε νόμο του κράτους, αφήνοντας παρακαταθήκη στην σημερινή και κάθε επόμενη Τουρκική Κυβέρνηση την συνέχιση και την υλοποίηση των επιταγών του Δόγματος της Γαλάζιας Πατρίδας και βάζοντας τέλος στις ψευδαισθήσεις περί ύπαρξης «ήρεμων νερών στο Αιγαίο».

Μεθοδολογικό Πλαίσιο

Η παρούσα στρατηγική ανάλυση υιοθετεί το θεωρητικό πλαίσιο του **Πολιτικού Ρεαλισμού (political realism)** και της **Στρατηγικής Αποτροπής (strategic deterrence)** προκειμένου να αποτιμήσει τη συστημική ισορροπία στις ελληνοτουρκικές σχέσεις κατά τη διάρκεια του Μαΐου 2026. Εξετάζει τις θεμελιώδεις δομικές μεταβολές που προκύπτουν από την εντατική προσπάθεια της Άγκυρας να μετατρέψει το γεωστρατηγικό δόγμα της «Γαλάζιας Πατρίδας» (Mavi Vatan) σε δεσμευτικό εσωτερικό δίκαιο. Η ανάλυση ενσωματώνει μεταξύ άλλων στοιχεία, εκτιμήσεις κορυφαίων Ελλήνων και διεθνών αναλυτών, καθώς και τις καταγραφές αμυντικών και ειδησεογραφικών δικτύων, αναδεικνύοντας τις ασύμμετρες απειλές που δέχεται η ελληνική κυριαρχία και η περιφερειακή ασφάλεια από την Τουρκία.

Η Νομοθετική Κλιμάκωση που επέφερε το Τουρκικό Νομοσχέδιο περί Θαλασσιών Ζωνών τον Μάιο του 2026

Η πρωταρχική γεωπολιτική μεταβολή που καθορίζει τον Μάιο του 2026 είναι η προώθηση ενός εκτενούς σχεδίου νόμου από το τουρκικό Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και το Κέντρο Ερευνών Θαλασσίου Δικαίου του Πανεπιστημίου της Άγκυρας (DEHUKAM), το οποίο φέρει τον τίτλο *Νόμος περί Θαλασσίων Ζωνών (Draft Maritime Zones Law)*.

Η νομική αυτή πρωτοβουλία συνιστά ποιοτική αναβάθμιση του τουρκικού αναθεωρητισμού, καθώς μεταφέρει τις διεκδικήσεις από το επίπεδο της πολιτικής ρητορικής στον σκληρό πυρήνα της εσωτερικής έννομης τάξης της Τουρκικής Δημοκρατίας. Οι προβλέψεις του νομοσχεδίου κωδικοποιούν το όριο των 6 ναυτικών μιλίων για την αιγιαλίτιδα ζώνη (χωρικά ύδατα) της Τουρκίας στο Αιγαίο Πέλαγος, ενώ ταυτόχρονα επιβεβαιώνουν το όριο των 12 ναυτικών μιλίων για τη Μαύρη Θάλασσα και την Ανατολική Μεσόγειο. Έτσι η Τουρκία επιχειρεί να κατοχυρώσει Νομικά τη «Γαλάζια Πατρίδα» και τις προβλέψεις της σχετικά με την Υφαλοκρηπίδα και την Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) με εύρος 200 ναυτικών μιλίων προσδίδοντας ένα νομικό ένδυμα στις αυθαίρετες διεκδικήσεις της που περιορίζουν ή εκμηδενίζουν την επήρεια των ελληνικών νησιών του Ανατολικού Αιγαίου όπως το Καστελλόριζο, η Ρόδος, η Κάρπαθος και η Κρήτη. Η εξαγγελία του νόμου συνοδεύτηκε από την δημοσίευση αντίστοιχου χάρτη εκ μέρους των Τουρκικών αρχών που προβάλλεται διαρκώς στα μέσα μαζικής ενημέρωσης της γείτονης χώρας.

Το κρίσιμότερο σημείο, ωστόσο, έγκειται στην αξίωση μονομερούς δικαιοδοσίας καθώς το νομοσχέδιο ορίζει αυστηρά ότι όλες οι οικονομικές, επιστημονικές, περιβαλλοντικές και ενεργειακές δραστηριότητες (συμπεριλαμβανομένων των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας) εντός της διεκδικούμενης Τουρκικής Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ) και υφαλοκρηπίδας, τελούν υπό την αυστηρή έγκριση, άδεια και εποπτεία του τουρκικού κράτους. Παράλληλα με το νομοσχέδιο αυτό επιχειρείται η Επίλυση «Νομικών Κενών» και ο Συντονισμός Φορέων καθώς αποσαφηνίζει τις αρμοδιότητες και τον ρόλο των Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων, της Ακτοφυλακής και των διάφορων υπουργείων, ώστε να υπάρξει ενιαίος επιχειρησιακός και διοικητικός έλεγχος στις θαλάσσιες ζώνες που διεκδικεί η Τουρκία.

Κρίσιμοι τομείς της οικονομίας που έρχονται άμεσα αντιμέτωποι με τον γεωπολιτικό κίνδυνο που προκαλεί η Άγκυρα

Το νέο νομικό καθεστώς που προσπαθεί να επιβάλει η Τουρκία εγείρει σοβαρούς κινδύνους κανονιστικής συμμόρφωσης (*compliance risks*) και επιχειρησιακής ασφάλειας (*operational risks*) για δραστηριότητες όπως:

1. Ενεργειακές Υποδομές και Υποθαλάσσια Δίκτυα (Subsea Infrastructure)

Ο κίνδυνος σε αυτόν τον τομέα αξιολογείται ως εξαιρετικά υψηλός. Στρατηγικά έργα, όπως ο *Great Sea Interconnector* (η ηλεκτρική διασύνδεση Ελλάδας–Κύπρου–Ισραήλ), απειλούνται άμεσα με μονομερή παρεμπόδιση. Βάσει του νέου της νόμου, η Άγκυρα θεωρεί ότι νομιμοποιείται να διακόψει την πόντιση καλωδίων ανατολικά του 28ου μεσημβρινού. Η προτεινόμενη στρατηγική αντιμετώπισης από το ελληνικό κράτος απαιτεί τη συνεχή στρατιωτική συνοδεία των ερευνητικών σκαφών από το Πολεμικό Ναυτικό, την άμεση έκδοση αντι-NAVTEX, και τη θεσμοθέτηση

αυστηρών ευρωπαϊκών ρητρών χρηματοδοτικής ασφάλειας έναντι γεωπολιτικού κινδύνου.

2. Εμπορική Ναυσιπλοΐα και Εφοδιαστική Αλυσίδα

Η εμπορική ναυτιλία αντιμετωπίζει ένα μέτριο αλλά υπαρκτό επίπεδο κινδύνου. Η κωδικοποίηση της τουρκικής δικαιοδοσίας δημιουργεί τις προϋποθέσεις για απόπειρες επιβολής παράτυπων διοικητικών ελέγχων (π.χ. περιβαλλοντικά τέλη ή έλεγχοι ασφαλείας) σε πλοία που πλέουν σε διεθνή ύδατα του Αιγαίου. Η βέλτιστη στρατηγική διαχείρισης επιτάσσει τον απόλυτο συντονισμό των ναυτιλιακών εταιρειών με τον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό (ΙΜΟ) και την κατηγορηματική άρνηση συμμόρφωσης με εσωτερικούς τουρκικούς νόμους εκτός των τουρκικών χωρικών υδάτων, προκειμένου να μην δημιουργηθεί εθιμικό νομικό προηγούμενο. Ενώ σε περίπτωση θερμού επεισοδίου σε νησιωτικό έδαφος ή τη θάλασσα επηρεάζει την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και τις θαλάσσιες μεταφορές.

3. Θαλάσσια Πάρκα και Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)

Η ανάπτυξη αιολικών πάρκων και θαλάσσιων καταφυγίων στο Ανατολικό Αιγαίο ενέχει υψηλό γεωπολιτικό ρίσκο. Η ελληνική στρατηγική περιβαλλοντικής μετάβασης συγκρούεται ευθέως με τη διάταξη του τουρκικού νομοσχεδίου που διεκδικεί την αποκλειστική εκμετάλλευση της αιολικής και παλιρροϊκής ενέργειας στην αμφισβητούμενη υφαλοκρηπίδα, ενεργοποιώντας την απειλή του *Casus Belli*. Η θωράκιση αυτών των επενδύσεων προϋποθέτει την πλήρη οργανική τους ένταξη στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (*European Green Deal*) και τη σύμπραξη με πολυεθνικά επενδυτικά σχήματα, τα οποία αυξάνουν δραματικά το διπλωματικό κόστος οποιασδήποτε τουρκικής παρέμβασης.

Οι προειδοποιήσεις έγκριτων αναλυτών και οι δημόσιες τοποθετήσεις δύο πρώην Πρωθυπουργών

Έγκριτοι αναλυτές όπως ο Καθηγητής Γεωοικονομίας Ιωάννης Μάζης με τοποθετήσεις τους προειδοποιούν ότι η εφαρμογή του Τουρκικού Νομοσχεδίου αυξάνει κατακόρυφα την πιθανότητα ενός θερμού επεισοδίου καθώς οι τουρκικές ένοπλες δυνάμεις θα «ισχυρίζονται» ότι εκτελούν νόμιμο καθήκον προστασίας της εγχώριας επικράτειας, πιέζοντας την Ελλάδα να αποδεχθεί μια *de facto* συνδιοίκηση ή γκρίζο καθεστώς στο Αιγαίο. Ο Διεθνολόγος Κωνσταντίνος Φίλης εκτιμά ότι η Τουρκία χρησιμοποιεί το νομοθέτημα αυτό ως «μοχλό πίεσης» για να σύρει την Ελλάδα σε διαπραγμάτευση εφ' όλης της ύλης και με ευνοϊκούς για την ίδια όρους.

Ο Καθηγητής Κωνσταντίνος Γρίβας καθηγητής Γεωπολιτικής και Σύγχρονων Οπλικών Τεχνολογιών υποστηρίζει ότι η Τουρκία διεξάγει έναν ολικό υβριδικό πόλεμο κατά το «κινεζικό μοντέλο» με στόχο τον πλήρη εκμηδενισμό της ελληνικής κυριαρχίας στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο. Καταδικάζει την κυβερνητική πολιτική του διαλόγου και των «ενδιάμεσων λύσεων», θεωρώντας την ως μια επικίνδυνη στρατηγική κατευνασμού που οδηγεί σε εθνικό αυτοακρωτηριασμό. Αντίστοιχα ο Διεθνολόγος και Γεωστρατηγικός αναλυτής Βασίλης Κοψαχείλης συνιστά ιδιαίτερη επαγρύπνηση και ασκεί δριμυία κριτική στο αφήγημα της «απομονωμένης Τουρκίας» και επισημαίνει ότι η Ελλάδα κινδυνεύει να βρεθεί προ εκπλήξεων αν βασίζει τη στρατηγική της σε μια υποτιθέμενη απομόνωση

του αντιπάλου ο οποίος συνεχίζει μάλιστα να συνδιαλέγεται με ισχυρούς διεθνούς δρώντες επιτυχώς. Παράλληλα είναι ιδιαίτερα επιφυλακτικός για τη μεσολάβηση τρίτων στην επίλυση των διμερών ζητημάτων και προτείνει η Ελλάδα να ακολουθήσει μια πιο ενεργητική και δραστήρια πολιτική παρά απλώς να απαντά στις προκλήσεις τις Άγκυρας ακολουθώντας τις εξελίξεις, διαμορφώνοντας δικούς της οικονομικούς, επιχειρηματικούς και στρατηγικούς όρους ισχύος ξεκινώντας από την ανάπτυξη της ενάλιας οικονομίας της αφήνοντας στην άκρη νομικές δεσμεύσεις που ενέχουν κινδύνους για την εθνική κυριαρχία θωρακίζοντας εμπράκτως την περιοχή που επιχειρεί να αμφισβητήσει η Τουρκία.

Οι δύο πρώην πρωθυπουργοί Αντώνης Σαμαράς και Κωνσταντίνος Καραμανλής ασκούν δριμυία κριτική στην κυβερνητική πολιτική κατευνασμού, προειδοποιώντας για τον κίνδυνο σοβαρών εθνικών υποχωρήσεων στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο. Συγκεκριμένα, ο Αντώνης Σαμαράς απορρίπτει το κυβερνητικό αφήγημα των «ήρεμων νερών» και της υφέσεως των ελληνοτουρκικών σχέσεων κάνοντας λόγο για «τρικυμία εν κρανίω» όσων υπερασπίζονται αυτή την άποψη, ενώ ξεκαθαρίζει κατηγορηματικά ότι «στα εθνικά θέματα η γενναιοδωρία απαγορεύεται» απορρίπτοντας έτσι κάθε σκέψη συμβιβασμού ή υποχώρησης από τις πάγιες ελληνικές θέσεις και τα νόμιμα κεκτημένα. Από την πλευρά του, ο Κώστας Καραμανλής κρούει τον κώδωνα του κινδύνου, προειδοποιώντας ότι η Ελλάδα κινδυνεύει να διολισθήσει «βήμα-βήμα, ανεπαισθήτως, σε μια μη αναστρέψιμη κατάσταση ομηρίας έναντι της Τουρκίας». Παράλληλα, ο ίδιος υπογραμμίζει ότι η χώρα έχει «μία και μοναδική διαφορά» προς επίλυση, η οποία αφορά αποκλειστικά την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας και της ΑΟΖ βάσει του Διεθνούς Δικαίου. Συμπερασματικά, και οι δύο ηγέτες συμπλέουν στην άποψη ότι η διατήρηση ενός προσχηματικού καλού κλίματος εκλαμβάνεται από την Άγκυρα ως αδυναμία, αποθρασύνοντας την επεκτατική της στρατηγική.

Η «Παγίδα στο Αιγαίο»

Η θεσμική κλιμάκωση της Άγκυρας λειτουργεί ως αντιστάθμισμα στην υποχρεωτική κατάθεση εκ μέρους της Ελλάδας του χάρτη Θαλασσιού Χωροταξικού Σχεδιασμού (MSP) προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, ο οποίος αποτυπώνει τα εξωτερικά όρια της ελληνικής υφαλοκρηπίδας αυστηρά βάσει του Διεθνούς Δικαίου της Θάλασσας (UNCLOS 1982). Η αντανakλαστική αντίδραση της Τουρκίας με την κατάθεση ανταγωνιστικών χαρτών στην UNESCO και τον ΟΗΕ πυροδότησε έναν «χαρτογραφικό πόλεμο», ο οποίος αναδεικνύει το ασυμβίβαστο μεταξύ δύο ασύμβατων δογμάτων:

- **Η Ελληνική Κρατική Θέση (Βάσει UNCLOS):** Εδράζεται στο Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας (ειδικότερα στο Άρθρο 121), υποστηρίζοντας ότι τα νησιά διαθέτουν πλήρη δικαιώματα σε ΑΟΖ και υφαλοκρηπίδα. Η Αθήνα αντιμετωπίζει τις διατάξεις αυτές ως δεσμευτικό εθιμικό διεθνές δίκαιο, διατηρώντας ακέραιο το νόμιμο δικαίωμά της για επέκταση των χωρικών υδάτων στα 12 ναυτικά μίλια.
- **Η Τουρκική Κρατική Θέση (Βάσει Εσωτερικής Νομοθέτησης):** Απορρίπτει κατηγορηματικά την UNCLOS. Η Άγκυρα υποστηρίζει ότι τα νησιά δεν παράγουν αυτόνομη υφαλοκρηπίδα εάν αποκόπτουν την προβολή της ηπειρωτικής ακτογραμμής, ενώ παράλληλα επαναβεβαιώνει την απόφαση της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης του 1995 περί *Casus Belli* (αιτίας πολέμου) σε περίπτωση ελληνικής επέκτασης στο Αιγαίο.

Η Ελλάδα επιδιώκοντας να αποφύγει τις εντάσεις με την Τουρκία παρουσιάζει τάσεις εγκλωβισμού σε μια κατάσταση «επίπλαστης σταθερότητας» λόγω της αποτυχημένης επί του πεδίου πολιτικής των «ήρεμων νερών». Με την νέα «διοικητική και νομική εισβολή της Τουρκίας» στην Ανατολική Μεσόγειο η διαχρονική προσπάθεια εκ μέρους της Ελλάδας να διατηρήσει χαμηλά τους τόνους και να κρατήσει ανοιχτά κανάλια επικοινωνίας αλλά και μοχλούς πιέσεων μέσω συμμαχιών και διεθνών Λόμπυ έναντι της Τουρκίας φαίνεται ανεπαρκής. Για την ακρίβεια η ελληνική στάση αναδεικνύει μια βαθιά δομική αντίφαση μεταξύ θεσμικής θωράκισης και τακτικής παθητικότητας.

Ειδικότερα, η Αθήνα αφενός επιτυγχάνει τη διεθνή και νομική νομιμοποίηση των θέσεών της, προτάσσοντάς σταθερά το Διεθνές Δίκαιο (UNCLOS) και αποφεύγοντας την παγίδα μιας εκατέρωθεν ρητορικής κλιμάκωσης. Αφετέρου, όμως, η προσέγγιση αυτή αποδεικνύεται ετεροπροσδιοριζόμενη (*reactive*), καθώς η περίοδος των «ήρεμων νερών» εργαλειοποιείται από την Τουρκία για τη θεσμική κατοχύρωση και την εσωτερική νομοθέτηση του αναθεωρητικού δόγματος της «Γαλάζιας Πατρίδας».

Συνεπώς, η ελληνική εξωτερική πολιτική αξιολογείται ως επιτυχής μεν στη διαχείριση της επιφανειακής σταθερότητας και στην αποτροπή μιας θερμής σύρραξης έως σήμερα, αλλά εγκλωβισμένη σε ένα στρατηγικό αδιέξοδο (*stalemate*) στο εγγύς μέλλον, καθώς η προσκόλληση στη νομική ορθότητα αδυνατεί να αναχαιτίσει τη μακροπρόθεσμη και συστηματική παραγωγή νέων τουρκικών τετελεσμένων επί του πεδίου.

Από την έρευνα επισημαίνεται μια συστημική υποτίμηση της σοβαρότητας της κατάστασης και του «δόλου» της Άγκυρας εκ μέρους της Αθήνας. Η ελληνική διπλωματική προσέγγιση χαρακτηρίζεται από έλλειψη ενεργητικών αντανακλαστικών απέναντι σε αυτή την κανονιστική πρωτοβουλία, επιτρέποντας στην Άγκυρα να επιδιώκει *de facto* τον περιορισμό των ελληνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων. Η Ελλάδα διαμηνύει ότι οποιαδήποτε προσπάθεια επιβολής τετελεσμένων (*faits accomplis*) στο Αιγαίο θα συναντήσει άμεση στρατιωτική απάντηση. Το ζήτημα είναι αν το πολιτικό σύστημα είναι έτοιμο να χειριστεί μια τέτοια κρίση.

Ανακεφαλαιώνοντας, η Τουρκία χρησιμοποιεί την ύφεση στο πεδίο ως τακτικό ελιγμό για να ολοκληρώσει τη νομική και θεσμική κωδικοποίηση των αναθεωρητικών της αξιώσεων. Όταν αυτές οι αξιώσεις καταστούν νόμος του τουρκικού κράτους, θα είναι νομικά και πολιτικά αδύνατον για οποιαδήποτε μελλοντική τουρκική κυβέρνηση να υπαναχωρήσει, θέτοντας την Ελλάδα σε θέση μόνιμου στρατηγικού μειονεκτήματος.

Η Παγίδα της «Χάγης»

Πέραν της «Παγίδας του Αιγαίου» υπάρχει και η «Παγίδα της Χάγης», της προσφυγής δηλαδή της Ελλάδας στο Διεθνές Δικαστήριο για την επίλυση των διαφορών της με την Τουρκία.

Για την Ελλάδα δεν υπάρχει ένα «πακέτο» διεκδικήσεων προς συζήτηση. Η ελληνική εξωτερική πολιτική αναγνωρίζει μία και μόνη διαφορά που μπορεί να παραπεμφθεί στο διεθνές δικαστήριο: την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας και της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ) στο Αιγαίο και την Ανατολική

Μεσόγειο. Η Ελλάδα διαχρονικά ξεκαθαρίζει ότι θέματα εθνικής κυριαρχίας (όπως το εύρος των χωρικών της υδάτων στα 6 ή 12 μίλια, η κυριαρχία των νησιών ή η αμυντική τους θωράκιση) είναι αδιαπραγμάτευτα και δεν πρόκειται ποτέ να τεθούν στην κρίση κανενός δικαστή αλλά ούτε και αντικείμενο διπλωματικού διαλόγου με τη γείτονα χώρα. Ωστόσο, αν η Ελλάδα, επί του πεδίου και με βάση τα σύγχρονα δεδομένα, αποφασίσει να απευθυνθεί στη «Χάγη», χρειάζεται και τη συμμετοχή του αντίδικου, δηλαδή της Τουρκίας.

Για να προχωρήσει η διαδικασία, χρειάζεται οι δύο χώρες να υπογράψουν συνυποσχετικό, δηλαδή μια κοινή συμφωνία που θα ορίζει ποια ακριβώς ερωτήματα θα κληθεί να απαντήσει το δικαστήριο. Εδώ εντοπίζεται το απόλυτο αδιέξοδο καθώς η Ελλάδα ζητά να συζητηθεί μόνο η ΑΟΖ και η υφαλοκρηπίδα βάσει του Δικαίου της Θάλασσας. Ενώ η Τουρκία ζητά να μπουν στο συνυποσχετικό όλα τα θέματα (αποστρατιωτικοποίηση νησιών, κυριαρχία νησίδων που αποκαλεί «γκρίζες ζώνες», εύρος εναέριου χώρου), επιδιώκοντας έναν πολιτικό συμβιβασμό «εφ' όλης της ύλης» και όχι μια καθαρά νομική επίλυση.

Συνεπώς εφόσον η Τουρκία, με τα τρέχοντα δεδομένα δεν υπαναχωρεί, αν η Ελλάδα θέλει να ακολουθήσει το δρόμο της Χάγης θα χρειαστεί να πάρει την πρωτοβουλία, με ταυτόχρονη αποδοχή «υποχωρήσεων» από τις πάγιες εθνικές θέσεις προκειμένου να επιτευχθεί μια κοινώς αποδεκτή λύση στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Οι εκπτώσεις αυτές ενέχουν μεγάλο ρίσκο.

Η προσφυγή στη Χάγη συνιστά ένα ιδιαίτερα ανησυχητικό σενάριο καθώς η αποδοχή της υπογραφής του συνυποσχετικού με την Άγκυρα, ισχυροποιεί σε μεγάλο βαθμό τις ανυπόστατες θέσεις και παράνομες διεκδικήσεις της Τουρκίας, καθιστώντας τη καθ'όλα νόμιμη ελληνική κυριαρχία στο Ανατολικό Αιγαίο αντικείμενο διαπραγματεύσεως. Έτσι η Ελλάδα πρόκειται να διαπραγματευτεί τμήμα της επικράτειας της ή κυριαρχικά δικαιώματα, με την Τουρκία, η οποία δεν έχει κανένα έρεισμα στην περιοχή και επιδιώκει να αποκτήσει τον έλεγχο μιας περιοχής που δεν της άνηκε προηγουμένως. Με μαθηματική ακρίβεια μια τέτοια εξέλιξη οδηγεί σε συμβιβασμό με αυτόματη απώλεια κυριαρχικών δικαιωμάτων και νομοτελειακή «συνδιαχείριση» του Αιγαίου με την Τουρκία.

Η προσέγγιση τρίτων δυνάμεων και ο ρόλος τους στο Ανατολικό Αιγαίο

Η γεωπολιτική σκακιέρα του Ανατολικού Αιγαίου και της Ανατολικής Μεσογείου επηρεάζεται άμεσα από τις στρατηγικές επιδιώξεις των Μεγάλων Δυνάμεων παγκόσμιας εμβέλειας, οι οποίες προσεγγίζουν την περιοχή μέσα από το πρίσμα των δικών τους παγκόσμιων ανταγωνισμών. Όπως αναλύει το *Hudson Institute*, οι ΗΠΑ επιδιώκουν τη διατήρηση μιας εύθραυστης ισορροπίας ισχύος εντός της νοτιοανατολικής πτέρυγας του ΝΑΤΟ, αποφεύγοντας μια ανοιχτή κινητική σύγκρουση μεταξύ Αθήνας και Άγκυρας. Παράλληλα, η Ουάσινγκτον αναβαθμίζει τη διπλωματική και στρατιωτική της παρουσία στη Σούδα και την Αλεξανδρούπολη, χρησιμοποιώντας την Ελλάδα ως έναν αξιόπιστο επιχειρησιακό εφοδιαστικό κόμβο (*logistical super-connector*).

Στον αντίποδα, η Ρωσία επιδιώκει συστηματικά τη δομική αποσταθεροποίηση του Νατοϊκού ιστού, αξιοποιώντας τον τουρκικό αναθεωρητισμό προκειμένου να

αποδυναμώνει τη δυτική επιρροή στη λεκάνη της Μεσογείου. Η Κίνα, με τη σειρά της, προτάσσει μια αυστηρά οικονομική και εμπορική προσέγγιση, στοχεύοντας στην προστασία των στρατηγικών της κόμβων, όπως οι επενδύσεις της COSCO στον Πειραιά, επιθυμώντας τη σταθερότητα του *status quo* για την απρόσκοπτη λειτουργία της πρωτοβουλίας «Μία Ζώνη, Ένας Δρόμος» γνωστής διαφορετικά και ως «Οικονομική Ζώνη του δρόμου του μεταξιού».

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι ρόλοι των περιφερειακών δυνάμεων διαφοροποιούνται σημαντικά. Η Γαλλία, μέσω της ανανέωσης της Ελληνογαλλικής Αμυντικής Συμφωνίας, λειτουργεί ως ο πιο αποφασιστικός στρατιωτικός εταίρος της Ελλάδας, ενεργοποιώντας τη ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής, προμηθεύοντας την Ελλάδα με οπλικά συστήματα και προωθώντας την ιδέα της ευρωπαϊκής στρατηγικής αυτονομίας απέναντι στην επεκτατική πολιτική της Άγκυρας. Αντίθετα, η Γερμανία υιοθετεί παραδοσιακά μια πιο επιφυλακτική και διαμεσολαβητική στάση, επηρεασμένη από τους ισχυρούς οικονομικούς της δεσμούς με την Τουρκία, την πολυπληθή Τουρκική μειονότητα στη Γερμανία και την πρόθεση περιορισμού των μεταναστευτικών ροών προς την Κεντρική Ευρώπη. Ενώ, το Ηνωμένο Βασίλειο Το Ηνωμένο Βασίλειο τηρεί παραδοσιακά μια πολιτική ίσων αποστάσεων και ουδετερότητας στα ελληνοτουρκικά, αποφεύγοντας να πάρει καθαρή θέση για τις αμφισβητήσεις στο ανατολικό Αιγαίο προκειμένου να διαφυλάξει τη συνοχή στη νοτιοανατολική πτέρυγα του NATO. Αν και το Λονδίνο αναγνωρίζει την ελληνική κυριαρχία στα νησιά βάσει των διεθνών συνθηκών και υποστηρίζει θεωρητικά το Δίκαιο της Θάλασσας, αποφεύγει να καταδικάσει τις τουρκικές προκλήσεις, αντιμετωπίζοντας τις διαφορές ως διμερή ζητήματα που πρέπει να επιλυθούν μέσω διαλόγου. Η στάση αυτή ενισχύεται σημαντικά μετά το Brexit, καθώς η Μεγάλη Βρετανία επιδιώκει στενές εμπορικές και αμυντικές σχέσεις με την Άγκυρα, ενώ παράλληλα, ως εγγυήτρια δύναμη στην Κύπρο με στρατιωτικές βάσεις, επιλέγει τον ρόλο του ισορροπιστή προκειμένου να μην διαταράξει τις δικές της γεωπολιτικές ισορροπίες στην περιοχή.

Ωστόσο οι διεθνείς και οι Περιφερειακοί μεσολαβητές βάση της θεωρίας του πολιτικού ρεαλισμού δεν λειτουργούν με βάση το δίκαιο ή την ηθική, αλλά με βάση τη σταθερότητα και την διατήρηση των δικών τους συμφερόντων δρώντας «ορθολογικά» και με γνώμονα την επιβίωση τους και την βελτίωση της θέσης τους με την διατήρηση και την επιδιωκόμενη αύξηση της ισχύος τους.

Συνεπώς όταν υπάρχουν δύο μέρη σε αντιπαράθεση, οι μεσολαβητές τείνουν να πιέζουν την πλευρά που δείχνει πιο «ευεπίφορη» στις υποχωρήσεις προκειμένου να κλείσει το μέτωπο και να αποκλιμακωθούν οι εντάσεις. Έτσι αν η Ελλάδα εμφανίζεται διαρκώς έτοιμη για διάλογο προκειμένου να αποφευχθεί η ένταση, οι σύμμαχοι θα πιέζουν την Αθήνα ως «διαλακτικό» και «λογικό δρώντα» για συμβιβασμούς και υπαναχωρήσεις με γνώμονα τη διατήρηση του *status quo* και όχι την Άγκυρα που χρειάζεται να κατευναστεί και να ρίξει τους «τόνους» με σκοπό να μην δημιουργήσει ζήτημα στους γενικότερους σχεδιασμούς των συμμαχιών, την αρχιτεκτονική ασφαλείας της περιοχής και την ισορροπία δυνάμεων.

Πώς ενδείκνυται να κινηθεί η Ελλάδα;

Στον απόηχο του «Νόμου περί Θαλασσιών Ζωνών» που εισήγαγε η Τουρκική Κυβέρνηση το Μάιο του 2026 και τους κινδύνους που ενέχει η εν λόγω εξέλιξη για

την Ελληνική Κυριαρχία και τα εθνικά συμφέροντα είναι αναγκαία εκ μέρους της Ελληνικής πλευράς η μετάβαση από την τακτική του «παθητικού κατευνασμού» σε ένα δόγμα ενεργητικής αποτροπής που θα διαρρήξει το πλαίσιο «στρατηγικού αποκλεισμού» και θα απαντήσει στην Άγκυρα με τετελεσμένα βάση του Διεθνούς Δικαίου, εγκλωβίζοντας την στο πεδίο και ανατρέποντας τους παράνομους σχεδιασμούς και επιδιώξεις της. Η στρατηγική αναθεώρηση της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής χρειάζεται να προσανατολιστεί στους εξής άξονες :

1. Θεσμική και Νομική Θωράκιση με βάση το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS)

- **Άμεση Επέκταση της Αιγιαλίτιδας Ζώνης στα 12 ν.μ. στο Αιγαίο και στη Λιβυκή Θάλασσα** - Άσκηση του μονομερούς, νόμιμου και αναφαίρετου δικαιώματος επέκτασης των χωρικών υδάτων στο μέγιστο προβλεπόμενο όριο. Η ενέργεια αυτή μετατρέπει το μεγαλύτερο μέρος του βυθού σε εθνικό έδαφος, μειώνοντας τις προς οριοθέτηση ζώνες, ενώ παράλληλα εξαλείφει το διεθνές παράδοξο των 6 ν.μ. στη θάλασσα και 10 ν.μ. στον αέρα, τερματίζοντας τις τουρκικές αμφισβητήσεις επί του εναέριου χώρου. Παράλληλα η εξέλιξη αυτή, ακυρώνει περίτρανα επί του πεδίου το παράνομο Τουρκολιβυκό Μνημόνιο κατοχυρώνοντας τα Ελληνικά Κυριαρχικά δικαιώματα νοτίως της Κρήτης.
- **Άμεση Ανακήρυξη και Οριοθέτηση ΑΟΖ** - Άμεση ανακήρυξη Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης και καθορισμός των εξωτερικών ορίων της υφαλοκρηπίδας σε όλο το εύρος που επιτρέπει το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS), με ταυτόχρονη κατάθεση των γεωγραφικών συντεταγμένων στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ).
- **Δημιουργία συνεχόμενου ενιαίου θαλάσσιου χώρου μεταξύ Ελλάδας - Κύπρου** με οριοθέτηση των ΑΟΖ υπολογίζοντας τις γεωγραφικές συντεταγμένες του Καστελόριζου και της Στρογγύλης που σχηματίζουν ένα ενιαίο σύνολο αυτόματα. Με αυτόν τον τρόπο, ακυρώνεται στην πράξη η προσπάθεια της Τουρκίας να δείξει ότι η Ελλάδα δεν έχει κοινά θαλάσσια σύνορα με τη Μεγαλόνησο.
- **Ακύρωση του Τουρκικού Ψηφίσματος περί Casus Belli** - Έμπρακτη απόρριψη του τουρκικού εκβιασμού του 1995. Με την επέκταση στα 12 ν.μ. η Αθήνα μετακινεί το νομικό και πολιτικό βάρος στην Άγκυρα, εάν η Τουρκία αντιδράσει στρατιωτικά απέναντι σε μια νόμιμη εφαρμογή του Διεθνούς Δικαίου, θα αυτοαπομονωθεί διεθνώς ως ο επιτιθέμενος, στερούμενη κάθε νομικού ερείσματος.
- **Διασφάλιση της Διεθνούς Ναυσιπλοΐας** - Εφαρμογή ειδικών καθεστώτων «ελεύθερης διέλευσης» (transit passage) για τα διεθνή σκάφη. Με τον τρόπο αυτό καθησυχάζονται οι ανησυχίες μεγάλων δυνάμεων (όπως οι ΗΠΑ και η Ρωσία) για την ελευθερία των θαλασσών, παρά την αύξηση των ελληνικών χωρικών υδάτων στο Αιγαίο σε ποσοστό άνω του 70%.

2. Επιχειρησιακή Αποτροπή και Ανατροπή Τετελεσμένων

- **Απάντηση στο Πεδίο και Αντι-NAVTEX** - Διαρκής, δυναμική ναυτική παρουσία σε όλες τις θαλάσσιες ζώνες που επιχειρεί να «γκριζάρει» η Άγκυρα μέσω της εσωτερικής της νομοθεσίας, με παράλληλη έκδοση μόνιμων αντι-NAVTEX από τις ελληνικές αρχές.
- **Διοργάνωση Στρατιωτικών Ασκήσεων στην περιοχή που αμφισβητεί η Τουρκία με συμμαχικές δυνάμεις είτε διμερώς, είτε στα πλαίσια του ΝΑΤΟ.**

3. Συνολική Ισχύς και Εσωτερική Θωράκιση του Νησιωτικού Δικτύου

- **Στρατιωτική και Αμυντική Αναβάθμιση:** Πλήρης εξοπλιστική θωράκιση και ενίσχυση του ανατολικού δικτύου των νησιών με μόνιμη, ισχυρή παρουσία των Ενόπλων Δυνάμεων για την προβολή ισχύος στα απώτατα σημεία της επικράτειας.
- **Δημογραφική και Οικονομική Ενδυνάμωση:** Άμεση Δημιουργία ισχυρών κινήτρων για τη δημογραφική αύξηση και την ενίσχυση της απασχόλησης στις ακριτικές περιοχές, παράλληλα με την ανάπτυξη υποδομών, τη βελτίωση της συγκοινωνιακής συνδεσιμότητας και την πλήρη ψηφιοποίηση των υπηρεσιών προς τους νησιώτες για την εξάλειψη του αισθήματος αποκλεισμού. Η μεταβλητή αυτή κρίνεται ιδιαίτερα κρίσιμη για την διαρκή αποδυνάμωση κάθε φαύλου και δόλιου ισχυρισμού της Άγκυρας στη περιοχή, προβάλλοντας την διαρκή και ιστορική αδιάκοπη δημογραφική, πολιτιστική και οικονομική πρωτοκαθεδρία του ελληνισμού στην περιοχή.
- **Αξιοποίηση Φυσικών Πόρων:** Άμεση, κρατική εκμετάλλευση των προσφερόμενων φυσικών και ενεργειακών πόρων (αλιεύματα, ορυκτά, αντλήσεις, έρευνα για υδρογονάνθρακες) και έκδοση αδειών προς Ελληνικές και Ξένες εταιρίες, η οποία, σε συνδυασμό με τη στρατιωτική παρουσία, θα κρατήσει υψηλά το εθνικό φρόνημα των τοπικών πληθυσμών και θα ενισχύσει την οικονομική δραστηριότητα στην περιοχή αυξάνοντας και τη σημασία της για την εθνική οικονομία αλλά και τις χώρες προέλευσης των ξένων εταιριών.

4. Διπλωματική Πίεση και Συμμαχική Έκθεση

- **Εργαλειοποίηση των Ευρωτουρκικών Σχέσεων** - Άσκηση βέτο σε κάθε χρηματοδοτικό ή τελωνειακό πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Τουρκία και θεσμοθέτηση ως απαράβατου όρου για την άρση του βέτο την οριστική απόσυρση του τουρκικού νομοσχεδίου περί Θαλασσιών Ζωνών.
- **Επίκληση Άρθρου 4. του ΝΑΤΟ και κατάθεση σχετικού υπομνήματος με τις διαρκείς παραβιάσεις και προκλήσεις της Τουρκίας έναντι της Ελληνικής Κυριαρχίας** - Βάση του άρθρου αυτού οποιοδήποτε μέλος μπορεί να συγκαλέσει εκτάκτως το Βορειοατλαντικό Συμβούλιο (ΝΑΤΟ) εάν θεωρεί ότι απειλείται η εδαφική του ακεραιότητα, η πολιτική του ανεξαρτησία ή η ασφάλειά του. Μέσω αυτής της παρέμβασης στο ΝΑΤΟ η Ελλάδα μπορεί να χρησιμοποιήσει το δικαίωμα του βέτο για να μπλοκάρει χρηματοδοτήσεις και προγράμματα της Συμμαχίας που ευνοούν την Τουρκία. Παράλληλα, δύναται να επιδιώξει αυστηρούς όρους στην αναβάθμιση των οπλικών συστημάτων της Τουρκίας καθώς και να αρνηθεί να δώσει τη συγκατάθεσή της σε άλλα κρίσιμα ζητήματα της Συμμαχίας, αν η Τουρκία δεν σταματήσει τις προκλήσεις στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο.

Βιβλιογραφία

- **Γρίβας, Κ.,** 2025. Ολικός Υβριδικός Πόλεμος και Δόγματα Ασύμμετρης Ισχύος: Το «Κινεζικό Μοντέλο» στην Ανατολική Μεσόγειο. Αθήνα: Ινστιτούτο Αμυντικών Αναλύσεων (ΙΑΑ).
- **Κουσαχίλης, Β.,** 2025. Η Γεωοικονομία της Ενάλιας Ισχύος και οι Κίνδυνοι της Παθητικής Διπλωματίας στην Ανατολική Μεσόγειο. *Geostrategic Review*, 2
- **Μάζης, Ι. Θ.,** 2026. Συστημική Γεωπολιτική Ανάλυση της Ανατολικής Μεσογείου: Η Μετάβαση από τη Ρητορική των Διεκδικήσεων στην Κανονιστική Κλιμάκωση. *Περιοδικό Γεωπολιτικών Σπουδών & Συστημικής Ανάλυσης*, 18

- **Φύλης, Κ.**, 2026. Η Διπλωματία των Ψευδαισθήσεων: Τα «Ήρεμα Νερά» ως Τακτικός Ελιγμός της Άγκυρας. *Διεθνής και Ευρωπαϊκή Πολιτική*, 11, σσ. 112-125.
- **Geopolitico.gr / Μάζης, Ι.**, 2026. *Μάζης: Παγίδα στο Αιγαίο*. [online] Διαθέσιμο στο: <geopolitico.gr> [Πρόσβαση 15 Μαΐου 2026].
- **Geopolitico.gr / Μουντζουρούλιας, Γ.**, 2026. *Μουντζουρούλιας: Η απάντηση που πρέπει να δώσει η Ελλάδα στην Τουρκία*. [online] Διαθέσιμο στο: <geopolitico.gr> [Πρόσβαση 15 Μαΐου 2026].
- **Geopolitico.gr**, 2026. *Η νέα τουρκική εισβολή στην Ανατ. Μεσόγειο*. [online] Διαθέσιμο στο: <geopolitico.gr> [Πρόσβαση 15 Μαΐου 2026].
- **HellasJournal.com**, 2026. *Η νέα εισβολή της Τουρκίας στο Αιγαίο*. [online] Διαθέσιμο στο: <hellasjournal.com> [Πρόσβαση 15 Μαΐου 2026].
- **Ίδρυμα Κωνσταντίνος Καραμανλής / Ίδρυμα Αντώνης Σαμαράς**, 2026. *Κοινές Πολιτικές Παρεμβάσεις και Ομιλίες για την Εξωτερική Πολιτική: Η Κριτική στο Δόγμα των «Ήρεμων Νερών»*. Τόμος Πρακτικών Εκδηλώσεων. Αθήνα: Εκδόσεις Ιδρυμάτων.
- **Newsbomb.gr**, 2026. *Χάρτης-πρόκληση από τουρκικό μέσο: ΑΟΖ με εύρος 200 ν.μ. προβλέπει ο νέος νόμος*. [online] Διαθέσιμο στο: <newsbomb.gr> [Πρόσβαση 15 Μαΐου 2026].
- **Πολιτική Επιθεώρηση / Τα Νέα**, 2026. Η Αρχιτεκτονική του Ελληνικού Μειονεκτήματος: Γιατί η Προσφυγή στη Χάγη με Τουρκικό Συνυποσχετικό Ενέχει Κινδύνους Απώλειας Κυριαρχίας. *Τα Νέα*, φύλλο Μαΐου 2026.
- **Ankara University Research Center of Maritime Law (DEHUKAM)**, 2026. *The Codification of the Maritime Jurisdiction of the Republic of Türkiye: Translating the Mavi Vatan Doctrine into Domestic Legislation*. Legislative Review Series, 4. Ankara: DEHUKAM.
- **Begin-Sadat Center for Strategic Studies (BESA Center)**, 2026. *The Cartographic War in the Aegean and the Levant: Ankara's Calculated Escalation*. Ramat Gan: BESA Center.
- **Chatham House**, 2026. *The Limits of European Diplomacy in the Greece–Turkey Dispute*. London: Royal Institute of International Affairs.
- **China-CEE Institute**, 2026. *Greece Monthly Briefing: Greece and Turkey: An Uneasy Balance*. Budapest: China-CEE Institute.
- **European Centre for Energy and Resource Security (EUCERS)**, 2026. *Subsea Infrastructure and Geopolitical Risk in the Eastern Mediterranean: The Case of the Great Sea Interconnector*. Policy Brief No. 42. London: King's College London.
- **Foundation for Defense of Democracies (FDD)**, 2026. *Turkey's Maritime Strategy Heightens the Risk of a New Eastern Mediterranean Crisis*. Washington, D.C.: FDD.
- **Hudson Institute**, 2026. *NATO's Southeastern Flank: The Legal Facade of the Blue Homeland Doctrine*. Washington, D.C.: Hudson Institute.
- **Jewish Institute for National Security of America (JINSA)**, 2026. *Securing the Eastern Mediterranean: Why Turkey's New Maritime Bill Threatens Regional Energy Integration*. Washington, D.C.: JINSA.
- **LexisNexis Middle East / Türkiye Today**, 2026. *Draft Maritime Zones Law to Codify EEZ and Territorial Waters Framework / Türkiye to Codify 6-Mile Aegean Limit into Law*. [online] Available at: <lexisnexis.com> [Accessed 15 May 2026].